

ĐỀ KHẢO SÁT CHẤT LƯỢNG – ĐỀ SỐ 1**MÔN: NGỮ VĂN - LỚP 8****Thời gian làm bài: 90 phút****BIÊN SOẠN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM****Phần I: Đọc hiểu**

Đọc ngữ liệu sau và thực hiện yêu cầu bên dưới:

*Nắng trong mắt những ngày thơ bé
 Cũng xanh mon như thể lá trầu
 Bà bỏ cau thành tám chiếc thuyền cau
 Chờ sớm chiều tóm tép
 Hoàng hôn đọng trên môi bà quạnh thẳm
 Nắng xiên khoai qua liếp vách không cài*

*Bóng bà đổ xuống đất đai
 Rửa châu chấu cào cào về cháu bắt
 Rửa rau má rau sam...
 Vào bát canh ngọt mát
 Tôi chan lên suốt dọc tuổi thơ mình.*

(Trích *Thời nắng xanh*- Trương Nam Hương, NXB Hội nhà văn 2010, tr272)

Câu 1. Xác định phương thức biểu đạt chính của đoạn trích trên.

Câu 2. Trong các từ: *thơ bé, tóm tép, rau sam*. Từ nào là từ láy?

Câu 3. Gọi tên trường từ vựng của các từ: *sớm, chiều, hoàng hôn*.

Câu 4. Qua đoạn thơ tác giả Trương Nam Hương thể hiện tình cảm gì với bà?

Phần II: Làm văn

Câu 1: Bằng một đoạn văn nêu cảm nhận của em về tâm trạng nhân vật “tôi” trong đoạn trích sau:

... “Mẹ tôi vừa kéo tay tôi, xoa đầu tôi hỏi, thì tôi òa lên khóc rồi cứ thế nức nở. Mẹ tôi cũng sụt sùi theo:

- Con nín đi! Mẹ đã về với các con rồi mà

Mẹ tôi lấy vạt áo nâu thấm nước mắt cho tôi rồi xốc nách tôi lên xe. Đến bấy giờ tôi mới kịp nhận ra mẹ tôi không còn côi xơ xác quá như cô tôi nhắc lại lời người họ nội của tôi. Gương mặt mẹ tôi vẫn tươi sáng với đôi mắt trong và nước da mịn, làm nổi bật màu hồng của hai gò má. Hay tại sự sung sướng bỗng được trông nhìn và ôm ấp cái hình hài máu mủ của mình mà

mẹ tôi lại tươi đẹp như thuở còn sung túc? Tôi ngồi trên đệm xe, đùi áp đùi mẹ tôi, đầu ngả vào cánh tay mẹ tôi, tôi thấy những cảm giác ấm áp đã bao lâu mất đi bỗng lại mơn man khắp da thịt. Hơi quần áo mẹ tôi và những hơi thở ở khuôn miệng xinh xắn nhai trầu phả ra lúc đó thơm tho lạ thường.”

Trích: *Trong Lòng Mẹ* (Những Ngày Thơ Ấu) Nguyên Hồng (***Ngữ văn 8, tập một***, NXB Giáo dục Việt Nam).

Câu 2: Hãy kể lại một câu chuyện về tấm lòng nhân ái làm em nhớ nhất.

HƯỚNG DẪN GIẢI CHI TIẾT**THỰC HIỆN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM****Phần I. ĐỌC HIỂU****Câu 1****Phương pháp giải:**

Vận dụng kiến thức về các phương thức biểu đạt

Lời giải chi tiết:

Phương thức biểu đạt chính: Biểu cảm

Câu 2**Phương pháp giải:**

Vận dụng kiến thức về từ láy

Lời giải chi tiết:

Từ láy: tóm tẻm

Câu 3**Phương pháp giải:**

Vận dụng kiến thức về từ vựng

Lời giải chi tiết:

Gọi tên trường từ vựng: thời gian

Câu 4**Phương pháp giải:**

Đọc kĩ đoạn thơ, chú ý các từ ngữ bộc lộ cảm xúc

Lời giải chi tiết:

Học sinh có thể nêu được tình cảm của tác giả đối với bà: yêu kính, nhớ thương, trân trọng, biết ơn...

PHẦN II. VIẾT**Câu 1****Phương pháp giải:**

- Cảm nhận về tâm trạng nhân vật tôi trong đoạn trích:

- + Tâm trạng mừng mừng tủi tủi khi vừa gặp lại mẹ sau bao ngày xa cách
- + Niềm vui sướng, hạnh phúc vô bờ khi được ngồi trong lòng mẹ
- + Khẳng định tình mẫu tử cao cả thiêng liêng và bất diệt nhờ những dòng hồi kí chân thành sâu sắc...

Lời giải chi tiết:

“Trong lòng mẹ” trích “Những ngày thơ ấu” của Nguyên Hồng là đoạn trích đã gây nhiều xúc động mạnh mẽ cho người đọc khi thể hiện gần như trọn vẹn những tình cảm sâu sắc của tình mẫu tử thiêng liêng chất chứa trong từng câu chữ. Bé Hồng - nhân vật chính trong trích đoạn trích không những để lại cho người đọc bao niềm xót xa, thương cảm trước số phận tủi cực cùng tuổi thơ cay đắng của cậu bé Hồng mà còn gây ấn tượng mạnh mẽ và sâu sắc cho người đọc bởi tình yêu thương vô bờ bến cùng sự kính trọng, niềm tin yêu không gì kể xiết mà cậu bé dành cho mẹ.

Thoáng thấy mẹ, Hồng bối rối, run, lập cập, vội vã, vì đó chỉ là linh cảm, vẫn chưa biết xác thực đó có phải mẹ hay không. Hồng luôn khát khao tình mẹ, "như một người bộ hành ngã gục giữa sa mạc" khát khao gặp dòng suối mát. Khi gặp mẹ và ngồi trong lòng mẹ, Hồng òa khóc, những giọt nước mắt có chút tủi hận và cả sự sung sướng, mãn nguyện. Vì nỗi khao khát bao lâu đã được giải tỏa, được vờ òa trong tiếng khóc. Hồng cảm nhận được vẻ đẹp tuyệt vời của mẹ lúc bấy giờ. Hồng vui mừng đến mê man, cảm giác bấy lâu mất đi bỗng man mác da thịt. Những câu nói mĩa mai của người cô tan đi, chìm ngấm ngay tức khắc trước tình mẫu tử mãnh liệt. Những rung động cực điểm của một linh hồn thơ dại. Có những tình cảm dễ dàng đổ vỡ trước chông gai nhưng tình mẫu tử thiêng liêng của bé Hồng đã không hề suy xuyến. Đó cũng là sự nhắc nhở cho mỗi con người phải biết thương yêu kính trọng mẹ với tất cả tình cảm của mình. Có những tác phẩm đã mau chóng bị lãng quên nhưng giá trị Trong lòng mẹ cũng như Những ngày thơ ấu sẽ mãi mãi trường tồn bởi nó không những chứa đựng một tình cảm nhân đạo sâu sắc mà còn là một triết lý về giá trị tình cảm gia đình, thấm đượm chất thơ giữa cuộc đời nhiều cay cực.

Câu 2

Phương pháp giải:

- Giới thiệu câu chuyện về lòng nhân ái.
- Có tình huống truyện hợp lý, phù hợp với thời gian, không gian, hoàn cảnh được xác định. - Giới thiệu câu chuyện về lòng nhân ái.
- Có tình huống truyện hợp lý, phù hợp với thời gian, không gian, hoàn cảnh được xác định.
- + Trình bày diễn biến câu chuyện cần chân thực, sâu sắc tạo ra sự việc thể hiện lòng nhân ái của con người gây xúc động người đọc.
- + Kết quả và ý nghĩa lòng nhân ái trong cuộc sống
- Suy nghĩ và bài học nhận thức của bản thân từ câu chuyện kể
- + Trình bày diễn biến câu chuyện cần chân thực, sâu sắc tạo ra sự việc thể hiện lòng nhân ái của con người gây xúc động người đọc.

- + Kết quả và ý nghĩa lòng nhân ái trong cuộc sống
- Suy nghĩ và bài học nhận thức của bản thân từ câu chuyện kể

Lời giải chi tiết:

Trong cuộc đời, mỗi người đều có thể bắt gặp những câu chuyện giản dị nhưng chứa chan tình người, để rồi mỗi khi nhớ lại, lòng ta lại ấm áp và thêm tin tưởng vào cuộc sống. Câu chuyện khiến em nhớ nhất chính là một lần em chứng kiến hành động nhân ái của một người lạ giữa đường.

Hôm ấy là một buổi chiều mưa nặng hạt. Trên đường đi học về, em nhìn thấy một bà cụ bán vé số ngồi co ro bên hiên một cửa hàng đã đóng cửa. Quần áo cụ đã ướt sũng, gương mặt hẳn rõ sự mệt mỏi. Trước mặt cụ là một xấp vé số còn dày, chắc hẳn cả ngày nay cụ vẫn chưa bán được bao nhiêu. Người đi đường thì ai cũng vội vã tránh mưa, ít ai để mắt đến cụ. Lúc ấy, lòng em chợt dấy lên một cảm giác xót xa nhưng cũng bất lực, vì em còn nhỏ, chưa thể giúp gì nhiều.

Khi em đang do dự thì một bác công nhân mặc áo mưa dừng xe lại. Bác bước đến gần bà cụ, ân cần hỏi han:

– Cụ ơi, hôm nay bán có được không?

Bà cụ khẽ lắc đầu, đôi mắt đỏ hoe. Bác công nhân liền móc ví, lấy ra mấy tờ tiền và nói:

– Cụ cho cháu lấy hết chỗ vé số này nhé, cụ về nghỉ kéo ướt lại ốm.

Bà cụ ngạc nhiên nhìn bác, còn em thì lặng người xúc động. Số tiền ấy hẳn không nhỏ so với một người công nhân bình thường, vậy mà bác chẳng hề đắn đo. Cụ bà mừng rơi nước mắt, liên tục chấp tay cảm ơn. Bác công nhân chỉ cười hiền rồi nhanh chóng rời đi, chẳng để lại tên tuổi.

Cảnh tượng ấy in sâu trong tâm trí em. Em nhận ra lòng nhân ái không nhất thiết phải là việc làm to lớn, mà đôi khi chỉ đơn giản là sự sẻ chia kịp thời để xoa dịu nỗi nhọc nhằn của người khác. Chính tấm lòng cao đẹp của bác công nhân đã mang đến niềm vui cho bà cụ và để lại bài học quý cho những người chứng kiến, trong đó có em.

Từ hôm ấy, em càng thấm thía rằng cuộc sống trở nên tốt đẹp hơn khi con người biết yêu thương và giúp đỡ nhau. Dù sau này lớn lên, làm bất cứ công việc gì, em cũng mong mình sẽ sống nhân ái, biết sẻ chia để lan tỏa yêu thương, giống như tấm gương bác công nhân mà em đã gặp trong một chiều mưa năm ấy.